

Pähkinäkuoressa

Tamás Lahdelma

Työvoimavirrat Uudenmaan osaamisintensiivisillä toimialoilla

Tutkimuksen tarkoitus

Taloudellisen toiminnan, jossa osaamisella on suuri merkitys, on havaittu olevan alueellisesti hyvin keskittynyttä. Tässä tutkimuksessa tarkastellaan tämän keskittyneisyyden taustalla olevia mikrotason mekanismeja analysoimalla sitä, millä tavoin maantieteellinen läheisyys on yhteydessä Uudenmaan osaamisintensiivisten toimialojen toimipaikkojen väliseen työvoiman liikkuvuuteen. Lisäksi tutkimuksessa analysoidaan, miten läheisyyden merkitys vaihtelee maakunnan eri tyyppisillä alueilla. Tutkimus on toteutettu osana eurooppalaista, alueiden välisen vuorovaikutuksen muotoja ja hallintomalleja tutkivaa ja kehittäväää ROBUST (Rural-Urban Outlooks: Unlocking Synergis-tic Trajectories) -hanketta.

Aineisto:

Tutkimusaineisto on muodostettu yhdistämällä osaamisintensiivisten alojen toimipaikkojen sijaintitiedot muihin Tilastokeskuksen rekistereistä saatavilla oleviin tietoihin toimipaikoista ja niiden henkilöstöstä.

Päätulokset

- Työpaikanvaihdosten myötä syntyvien yhteyksien muodostumista tarkastelevien tilastollisten mallien mukaan työntekijöiden siirtymät organisaatioiden välillä ovat todennäköisempiä maantieteellisesti lähempänä sijaitsevien toimipaikkojen välillä.
- Työvoiman liikkuvuuteen ovat yhteydessä myös muut organisatoriset läheisyysmuodot, kuten samankaltaisuus yritysten henkilöstön koulustaustan suhteen.
- Tutkimuksen tulosten mukaan lyhyemmät etäisyydet ovat yhteydessä toimipaikkojen väliseen työvoiman liikkuvuuteen sekä tiheissä yrityskeskitymissä että vähemmän tiheillä alueilla, joissa toimipaikat sijaitsevat keskimäärin kauempana toisistaan.
- Tulosten perusteella osaamisintensiivisten toimialojen yritykset hyötyvät suhteellisesti lyhyemmistä etäisyyksistä maakunnan kaikilla alueilla. Tämä on tärkeää alueen tulevaisuuden kasvunäkymien kannalta, sillä osaamisen merkitys tuotantoprosesseissa on yhä suurempi.
- Tulokset viittaavat siihen, että Uudenmaan alueen työmarkkinoiden toimivuutta ja yritysten verkostoitumista voidaan edistää luomalla yrityksille maankäytölliset edellytykset sijaita lähemmäksi kehittämällä alueen yrityskeskitymiä ja hyvin saavutettavia alueita.

Kuva: Helsingin kaupungin aineistopankki / Ark-house Arkkitehdit Oy, Arkkitehdit Hannunkari & Mäkipaja Oy, Arkkitehtuuritoimisto B & M Oy.

Tutkimuksen lähestymistapa

Taloudellisen toiminnan keskittymisen tuottamien kasautumishyötyjen katsotaan liittyvän läheisesti osaamisen luomisen ja leviämisen prosesseihin. Alueellisen keskittymisen mahdollistaman maantieteellisen läheisyyden merkitystä arvioitaessa täytyy kuitenkin ottaa huomioon, että yritykset voivat olla läheisiä alueellisen läheisyyden lisäksi myös muilla tavoilla. Tutkimuskysymyksen kannalta on keskeistä tehdä analyyttinen erottelu läheisyyden maantieteellisen ja organisatoristen ulottuvuuksien välillä.

Muodostetun tutkimusaineiston valossa on mahdollista tarkastella, säilyykö maantieteellisen läheisyyden yhteys toimipaikkojen väliseen työvoiman liikkuvuuteen tilastollisesti merkitsevänä myös sen jälkeen, kun muut läheisyysmuodot ja organisatoriset tekijät on otettu huomioon.

Näkemykset kehityksen suunnasta

Tutkimuksen tulosten perusteella osaamisintensiivisten alojen toimintaedellytysten näkökulmasta on tärkeää edistää vahvimpien keskittymien kasvua suuremmiksi, tiiviimmiksi, monipuolisemmiksi ja toimivammiksi yritysalueiksi. Tässä on keskeistä täydennysrakentamisen ja vanhojen rakenteiden uudistamisen mahdollistaminen, jotta toimitilatarjonta voi sopeutua yritysten muuttuvaan kysyntään vetovoimaisilla alueilla. Uudenmaan yritysten toimintaedellytysten kehittämisen näkökulmasta on myös olennaista hyödyntää raideliikennetyksien sekä hyvin saavutettavien asema- ja pysäkkiympäristöjen tarjoama potentiaali yritysten toimitilatarjonnassa.

ROBUST-projekti on saanut rahoituksensa Euroopan unionin ”Horisontti 2020”-puiteohjelmasta (RUR-01-2016) sopimusnumerolla 727988.

Helsinki

Lue koko julkaisu [täältä](#)

Lisätietoja: [Tamás Lahdelma](#)

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(at\)hel.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)hel.fi)

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot
www.hel.fi/kaupunkitieto